

Silverlining Africa

Samenvatting van de oratie van Prof. Dr Ton Dietz, hoogleraar Ontwikkeling in Afrika en directeur van het Afrika-Studiecentrum in Leiden, uit te spreken op 14 januari a.s. in het Academiegebouw van de Universiteit Leiden, Rapenburg 73, om 16.15 uur.

Na decennia van crisis en teleurstellingen lijkt Afrika klaar voor een economische doorbraak.

Op internationale wetenschappelijke conferenties en op bijeenkomsten van ondernemers is Afrika niet langer het mondiale zorgenkind. Vaak valt juist de euforische toon op als het om Afrika's potenties gaat. In plaats van 'doom and gloom' zijn er allerlei 'glimmers of hope'. Na de bevolkingsexplosie, de economische teloorgang en de politieke crises in veel Afrikaanse gebieden in de periode 1970-1990, lijkt er na 1990 sprake van een kentering die het laatste decennium sterk doorzet. Op wereldschaal is Afrika het continent met de jongste bevolking, een enorme trek naar snel groeiende steden, en in die steden een grote jeugdige creativiteit. Verder is er een toenemende mondiale vraag naar Afrika's hulpbronnen: land, energiebronnen, mineralen, maar ook: goedkope arbeidskrachten vol ambitie; nu is het onze beurt!

Afrikanen zelf oordelen nu positief over recente ontwikkelingen en de statistieken voor Afrika als geheel laten het laatste decennium opmerkelijke verbeteringen zien.

In de oratie wordt op twee schaalniveaus aangegeven wat er aan de hand is. Allereerst worden de voorlopige resultaten gepresenteerd van een onderzoeksmethode om de Afrikanen zelf een stem te geven in het waarderen van 'ontwikkeling' en van de vele organisaties die zich met hun 'ontwikkeling' bezig hebben gehouden. Dit onderzoek vindt plaats in Noord-Ghana en Zuid-Burkina Faso, maar de methode en de resultaten zijn relevant voor Afrika als geheel. Daarna wordt bezien wat de resultaten zijn als voor heel Afrika statistisch materiaal wordt geanalyseerd op het terrein van landbouwontwikkeling, economische en fysieke groei, sociale en culturele veranderingen en politieke ontwikkelingen. Op beide schaalniveaus is duidelijk sprake van doorbraken gedurende de laatste tien jaar: de bevolking in de onderzoekslocaties ervaart wezenlijke verbeteringen en die zijn ook zichtbaar in de statistieken voor Afrika als geheel. En de basis lijkt mede gelegd door gestage steun vanuit allerlei soorten ontwikkelingsorganisaties.

Het Afrika Studiecentrum gaat op vijf terreinen excellentie en relevantie combineren.

Besloten wordt met een schets van de belangrijkste vijf onderzoeks- en documentatieterreinen waarop het Afrika-Studiecentrum zich gaat richten in de komende jaren: de dynamiek in de relatie tussen mens en natuur, met een nadruk op de consequenties voor werk en inkomen; de snelle veranderingen in de Afrikaanse steden, de betekenisgeving aan identiteiten, de constellaties van macht en beheersing (*governance*) en de veranderende plaats van Afrika in de wereld. Op al die terreinen ambieert het Afrika-Studiecentrum excellent onderzoek te combineren met relevante bijdrages aan de maatschappelijke discussies over *Emerging Africa*, in Nederland, in Afrika en samen met partners in de hele wereld.

Ton Dietz werd opgeleid als sociaal geograaf aan de Nijmeegse universiteit tussen 1969 en 1976. Hij werkte daarna aan de Universiteit van Amsterdam en promoveerde daar in 1987 op een onderzoek naar de ontwikkelingsgeschiedenis van een streek in Kenia. In 1995 werd hij benoemd tot hoogleraar sociale geografie aan de Universiteit van Amsterdam. In 2003 werd hij ook hoogleraar sociale wetenschappen aan de Universiteit Utrecht en directeur van de landelijke onderzoekschool CERES. Hij ontving in 2007 een eredoctoraat van de Moi University in Eldoret, Kenia. Vanaf mei 2010 is hij directeur van het Afrika Studiecentrum. Ton Dietz is actief (geweest) in vele wetenschappelijke en maatschappelijke organisaties: o.a. als bestuurslid van NWO-WOTRO en van de Africa-Europe Group on Interdisciplinary Studies. Hij was een van de initiatiefnemers van het Development Policy Review Network, van de Worldconnectors en van de Broker.